SHRI B.P.B.ARTS AND M.H.G.COMMERCE COLLEGE, UNJHA

MA : Sem.-2

ગુજરાતી : **Paper – 203** (ભારતીય સાહિત્ય)

DR. A.S.JADAV

---

1. ભારતીયતાના પાયામાં _________નું લક્ષણ મુખ્ય છે.

(A) સત્ય

(B) અહિંસા

(C) આધ્યાત્મિકતા

(D) સ્વતંત્રતા

2. ભારતીયતામાં રહેલા __________ના લક્ષણને કારણે આપણાં સાંસ્કૃતિક વારસાને એક પેઢીથી બીજી પેઢી સુધી પહોંચાડી શકીએ છીએ .

(A) પરંપરા

(B) સમાનતા

(C) સાંપ્રદાયિક્તા

(D) સ્વતંત્રતા

3. "માણસનું શરીર નાશ પામે છે,પણ આત્મા ક્યારેય નાશ પામતો નથી. એ અજરઅમર છે"- આ માન્યતાના પાયામાં _________નું લક્ષણ મુખ્ય છે.

(A) પરંપરા

(B) નિરંતરતા

(C) આધ્યાત્મિકતા

(D) સ્વતંત્રતા

4. પ્રત્યેક દિવસને તહેવારમાં ફેરવી લોકોને ઉત્સવરત રાખતી ભારતીયતાના પાયામાં મુખ્યત્વે ____________નું લક્ષણ રહેલું છે.

(A) આનંદમયતા

(B) પરંપરા

(C) આધ્યાત્મિકતા

(D) અહિંસા

5. વિશ્વની અનેક પ્રજાઓ ભારતમાં આવી અહીંના લોકો સાથે ભળી ગઈ છે -આ બાબતના પાયામાં_________નું લક્ષણ રહેલું છે.

(A) નિરંતરતા

(B) પ્રેમ

(C) આધ્યાત્મિકતા

(D) ઉદારતા

6. ભારતીય સંસ્કૃતિ અતિ પ્રાચીન છે છતાં તે અખંડ રહી છે એ ભારતીયતાની એ માન્યતાના પાયામાં _________નું લક્ષણ રહેલું છે.

(A) ઉદારતા

(B) ચિરંતનતા

(C) તિતિક્ષા

(D) સ્વતંત્રતા

7. 'અનેક વિદેશી અને વિધર્મીઓના આક્રમણો સામે ભારતીય સંસ્કૃતિ અડીખમ રહી છે"- ભારતીયતાની એ વિશેષતાના પાયામાં _________નું લક્ષણ રહેલું છે.

(A) તિતિક્ષા

(B) ચિરંતનતા

(C) ઉદારતા

(D) સ્વતંત્રતા

8. "ભારતમાં અનેક જ્ઞાતિ, જાતિ,ધર્મ અને સંપ્રદાયના લોકો હળીમળીને રહે છે'-એ ભાવનાના પાયામાં _________નું લક્ષણ મુખ્ય છે.

(A) ઉદારતા

(B) પ્રેમ

(C) સ્વતંત્રતા

(D) બિનસામ્પ્રદાયિકતા

9. 'આધુનિક'-શબ્દના મૂળમાં_________શબ્દ રહેલો છે.

(A) આહુના

(B) અધુના

(C) આધુના

(D) આધુનિકા

10. 'આધુનિક'-શબ્દનો અર્થ શું થાય છે ?

(A) હાલનું

(B) હમણાંનું

(C) અત્યારનું

(D) ઉપરના ત્રણે સાચા છે.

11. 'આધુનિક'-એ મુખ્યત્વે ________સંજ્ઞા છે.

(A) સ્થળવાચક

(B) સમયવાચક

(C) ગુણવાચક

(D) સંખ્યાવાચક

12. 'ચિત્રલેખા' નવલકથાના મૂળ લેખક કોણ છે ?

(A) ધ્રુવ ભટ્ટ

(B) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર

(C) ભગવતીશરણ વર્મા

(D) કિશનસિહ ચાવડા

13. 'ચિત્રલેખા' નવલકથા મૂળ કઈ ભાષામાં લખાઈ છે ?

(A) હિન્દી

(B) ગુજરાતી

(C) મરાઠી

(D) બંગાળી

14. મૂળ 'ચિત્રલેખા' નવલકથા કઈ સાલમાં પ્રગટ થઈ હતી ?

(A) 1932

(B) 1933

(C) 1934

(D) 1935

15. 'ચિત્રલેખા' નવલકથામાં ચિત્રલેખાનું પાત્ર એક __________તરીકેનું છે.

(A) મહારાણી

(B) નોકરાણી

(C) નર્તકી

(D) વેશ્યા

16. 'ચિત્રલેખા' નવલકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કોણે કર્યો છે ?

(A) ધ્રુવ ભટ્ટ

(B) સુમન શાહ

(C) ભગવતીકુમાર શર્મા

(D) કમલ સિંઘા

17. 'વાસના એ ઈચ્છાનું બીજું નામ છે'- 'ચિત્રલેખા'માં આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?

(A) વિશાળદેવ

(B) ચિત્રલેખા

(C) શ્વેતાંક

(D) રત્નામ્બર

18. 'દેવી, આજે તમે મારી સાધનાના ચૂરા કરી નાખ્યા. તમે આવું શા માટે કર્યું ? તમે મારા હૃદયમાં એક જ્વાળા પ્રજ્વલિત કરી દીધી છે. શા માટે ?" – આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?

(A) ગોરા

(B) ચિત્રલેખા

(C) શ્વેતાંક

(D) રત્નામ્બર

19. 'ચિત્રલેખા' નવલકથાનો ગુજરાતી અનુવાદ કઈ સંસ્થાએ પ્રકાશિત કર્યો છે ?

(A) પાર્શ્વ પબ્લિકેશન

(B) દામિની પબ્લિકેશન

(C) અરુણોદય પ્રકાશન

(D) યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

20. શ્વેતાંક, રત્નામ્બર અને વિશાળદેવ ________નવલકથાના પાત્રો છે ?

(A) ગોરા

(B) ચિત્રલેખા

(C) ગોદાન

(D) તત્વમસી

21. 'તત્વમસી' નવલકથાના લેખક કોણ છે ?

(A) ધ્રુવ ભટ્ટ

(B) દર્શક

(C) ભગવતીશરણ વર્મા

(D) કિશનસિંહ ચાવડા

22. નવલકથાકાર શ્રી ધ્રુવ ભટ્ટની પ્રથમ નવલકથા કઈ છે ?

(A) આંસુ ભીનો ઉજાસ

(B) સમુદ્રાન્તિકે

(C) અમૃતા

(D) ઝેર તો પીધાં છે જાણી જાણી

23. 'તત્વમસી' નવલકથાના કયા વર્ષે પ્રગટ થઈ હતી ?

(A) 1995

(B) 1996

(C) 1997

(D) 1998

24. 'સમુદ્રાન્તિકે' નવલકથાના કયા વર્ષે પ્રગટ થઈ હતી ?

(A) 1995

(B) 1994

(C) 1993

(D) 1992

25. 'તત્વમસી' નવલકથા કેટલા પાનાંમાં લખાયેલી છે ?

(A) 230

(B) 231

(C) 232

(D) 233

26. 'તત્વમસી' નવલકથા કેટલા પ્રકરણોમાં લખાયેલી છે ?

(A) 25

(B) ૨૬

(C) ૨૭

(D) ૨૮

27. 'તત્વમસી' નવલકથાને કઈ સંસ્થા તરફથી રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર મળ્યો છે ?

(A) ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

(B) દિલ્હી સાહિત્ય અકાદમી

(C) ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

(D) દિલ્હી સાહિત્ય સંસ્થાન

28. 'તત્વમસી' નવલકથામાં ગુજરાતની કઈ નદીનો પરિવેશ આલેખાયો છે ?

(A) નર્મદા

(B) સાબરમતી

(C) સરસ્વતી

(D) મહીસાગર

29. 'તત્વમસી' નવલકથા,પ્રવાસકથા અને ________એમ ત્રણે સ્વરૂપના લક્ષણો ધરાવે છે.

(A) નિબંધ

(B) નવલિકા

(C) સ્મરણકથા

(D) ચિંતનકથા

30. 'તત્વમસી' નવલકથામાં જબલપુરથી શરૂ કરીને __________સુધીનો પ્રવાસ આલેખાયો છે.

(A) ગંગટોક

(B) બારામતી

(C) હરીખોડ

(D) ચાણોદ

31. 'તત્વમસી' નો અર્થ શું થાય છે ?

(A) તું હી, તું હી

(B) તું જ સર્વસ્વ છે.

(C) આ બધું તારું જ છે.

(D) તું જ હું છું.

32. નર્મદા નદી બીજા કયા નામે ઓળખાય છે ?

(A) ભાગીરથી

(B) રેવા

(C) અન્નપૂર્ણા

(D) ગંગોત્રી

33.'તત્વમસી' નવલકથામાં__________સમાજની પરંપરાઓ અને રીતરિવાજોનો પરિચય થાય છે ?

(A) માલધારી

(B) આહીર

(C) આદિવાસી

(D) ખારવા

34.'તત્વમસી' નવલકથામાં નાયિકના સ્થાને __________છે.

(A) નર્મદા નદી

(B) રૂસી

(C) સુપરિયા

(D) આદિવાસી સ્ત્રીઓ

35. 'તત્વમસી' નવલકથાનું આખું સ્વરૂપ __________પ્રકારનું છે ?

(A) સ્મરણકથા

(B) રહસ્યકથા

(C) ડાયરી

(D) પત્ર

36. 'તત્વમસી' નવલકથામાં કયા બે જોડિયા ભાઇઓના પાત્રો આવે છે ?

(A) કિત્તું-મિત્તું

(B) બિત્તું-બંગા

(C) ચંગુ-મંગુ

(D) સોહન-મોહન

37. 'તત્વમસી' નવલકથામાં કોને વાઘ ઉપાડી જાય છે ?

(A) કિત્તુંને

(B) મિત્તુંને

(C) બિત્તુંને

(D) બંગાને

38. 'તત્વમસી' નવલકથામાં બિત્તું શા માટે વાઘણને છોડી મૂકે છે ?

(A) વાઘણ ગર્ભવતી હતી.

(B) વાઘણ ખૂંખાર હતી.

(C) વાઘણ બીમાર હતી.

(D) વાઘણ પાલતું હતી.

39. 'તત્વમસી' નવલકથામાં નિ :સંતાન પુરીયા કોના પર પોતાનું વ્હાલ ઢોળે છે ?

(A) ભત્રીજા

(B) ભાણેજ

(C) નાનો ભાઈ

(D) નાની બહેન

40. "મરવાના, પણ મહુડો નઇ છોડવાના."-આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?

(A) ગડુ ફકીર

(B) બિત્તું

(C) સુપરિયા

(D) ગણેશ શાસ્ત્રી

41. "જેણે આ દેશને, આ સંસ્કૃતિને જીવંત રાખી છે, તેમણે ધર્મને જીવનનો પાયો ગણ્યો નથી"-આ વાક્ય 'તત્વમસી' નવલકથામાં કોણ બોલે છે ?

(A) લેખક

(B) ગુપ્તાજી

(C) સુપરિયા

(D) ગણેશ શાસ્ત્રી

42. 'ગોરા' નવલકથાના લેખક કોણ છે ?

(A) શરદચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય

(B) બંકિમચંદ્ર

(C) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર

(D) ફણીશ્વરનાથ રેણું

43. 'ગોરા' નવલકથા કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી ?

(A) ૧૯૧૦

(B) ૧૯૧૨

(C) ૧૯૧૪

(D) ૧૯૧૬

44. રવીન્દ્રનાથની કઈ નવલકથાને કાકાસાહેબે 'રાષ્ટ્ર ઉધ્ધારક નવલકથા' તરીકે ઓળખાવી છે ?

(A) ગોરા

(B) ઘરે-બાહીરે

(C) દેવદાસ

(D) મૈલા આંચલ

45. 'ગોરા' નવલકથા પ્રકાશન પૂર્વે બંગાળના કયા માસિકમાં હપ્તાવાર પ્રકાશિત થઈ હતી ?

(A) સુહાસિની

(B) પ્રવાસી

(C) સંસ્કૃતિ

(D) સાહિત્ય સરિતા

46. 'ગોરા' નવલકથાને કોણે "આધુનિક ભારતના મહાભારત" તરીકે ઓળખાવી છે ?

(A) સુકુમાર સેન

(B) સુહાસિની મહેતા

(C) રવીન્દ્ર સેન

(D) ફણીશ્વરનાથ રેણું

47. 'ગોરા' નવલકથામાં કયા બે જ્ઞાતિસમૂહ વચ્ચેનો સંઘર્ષ આલેખાયો છે.

(A) બ્રહ્મોસમાજ અને વૈશ્ય સમાજ

(B) બ્રહ્મોસમાજ અને હિન્દુ સમાજ

(C) બ્રહ્મોસમાજ અને શુદ્ર સમાજ

(D) બ્રહ્મોસમાજ અને આર્ય સમાજ

48. 'ગોરા' નવલકથામાં એક કૃષ્ણદયાલનો પરિવાર છે તો બીજો ______નો પરિવાર છે.

(A) શરદબાબુ

(B) લખમી

(C) આનંદમયી

(D) વિનય

49. ગૌર મોહન એટલે કે ગોર મૂળે તો એક __________દંપતિનું સંતાન હતો ?

(A) આયરીશ

(B) હિન્દુ

(C) પારસી

(D) મુસ્લિમ

50. " મા ! તારી લછમિયાને બોલાવ, એને કહો કે મને પાણી લાવીને આપે"-આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?

(A) આનંદમયી

(B) ગોરા

(C) વિનય

(D) ગોરાનો મિત્ર

....

ANSWER SHEET

QUE. NO.	ANS.	QUE. NO.	ANS.	QUE. NO.	ANS.	QUE. NO.	ANS.	QUE. NO.	ANS.
1	C	11	C	21	A	31	A	41	D
2	A	12	C	22	B	32	B	42	C
3	B	13	A	23	D	33	C	43	A
4	A	14	C	24	C	34	A	44	B
5	D	15	C	25	C	35	C	45	B
6	B	16	D	26	B	36	B	46	A
7	A	17	A	27	B	37	D	47	B
8	D	18	C	28	A	38	A	48	C
9	B	19	C	29	D	39	B	49	A
10	D	20	B	30	C	40	C	50	B